

Project 'positief opvoeden'

Maandag: complimentendag!

Aangezien we werken rond positief opvoeden, starten we de projectweek met een positieve dag.

De leerlingen gaan elkaar vandaag eens extra veel complimenten geven.

Zo ervaren ze dat het niet enkel leuk is om een compliment te krijgen, maar ook om er één te geven!

Een compliment hoef je niet noodzakelijk aan iemand anders te geven, je mag jezelf af en toe ook wel eens belonen. Daarom mogen de leerlingen een badge ontwerpen, waarop ze een compliment geven aan zichzelf. Deze mogen ze de hele week dragen, zowel op school als thuis.

Op school wordt er ook een groot complimentenboek gelegd. Hierin mogen zowel de leerlingen, de leerkrachten als de ouders gedurende de hele week iets positiefs noteren over de school.

Dinsdag: groepsverbindend werken

Groepsverbindend werken is in de lagere school van groot belang! Er ontstaan vaak 'klikjes', met als gevolg eindeloze conflicten. In het kader van positief opvoeden is het belangrijk dat leerlingen de verantwoordelijkheid wordt aangeleerd om zelf afspraken te maken en problemen preventief aan te pakken. Door te werken aan een goede groepsdynamiek kan er met deze processen beter en rustiger omgegaan worden.

In de lagere jaren is het aan te raden om de opdracht te starten met een poppenspel. In dit spel brengen de poppen een cadeau mee naar de klas, namelijk een schild. In de hogere jaren kan de leerkracht het schild aanbrengen met bijvoorbeeld een verhaal over de riddertijd. Het schild is nog helemaal leeg, maar het is niet de bedoeling dat dat zo zal blijven. Het moet een echt 'klasschild' worden!

Elke klasgroep krijgt een naam. De leerkracht verdeelt de leerlingen van de klas in groepjes van vier en deelt pen en papier uit. Elke groep bedenkt een aantal leuke namen voor de klasgroep. Daarna worden alle gevonden namen op het bord geschreven. Elke leerling schrijft op een blaadje de twee namen die hij/zij het leukst vindt. De leerkracht telt daarna alle punten op. De naam die de meeste punten krijgt, zal de naam van de klasgroep worden.

De gekozen groepsnaam wordt geschreven op de horizontale band in het midden van het schild.

Op de verticale band in het midden van het schild komen kleine kroontjes. Die staan symbool voor 'gedeeld leiderschap'. Daarmee wordt bedoeld dat iedereen in de klas gelijk is en dat niemand de baas is.

In het midden van de grote diamant wordt een koning getekend. De leerkracht kleurt de koning in één bepaalde kleur. Rondom de koning kleuren de leerlingen de diamant in in verschillende kleuren. Dit symboliseert dat iedereen erbij hoort, net zoals een diamant schittert in al zijn kleuren.

Op de drie buitenste zijden van het schild komen drie schoolspreuken te staan.

Reeds bij het begin van het schooljaar werden in elke klas een aantal vaste klasregels opgesteld. Deze worden met eenvoudige afbeeldingen voorgesteld in de twee bovenste vakken van het schild:

- We geven elkaar complimentjes.
- We steken onze vinger op als we iets willen vragen.
- We vechten niet.
- We roepen niet.
- We luisteren naar elkaar.
- We zeggen alstublieft en dank u wel.

Het verdere werk is voor de leerlingen. Alle leerlingen werken samen aan een plan met een duidelijk doel voor ogen: een toffe klas vormen waar iedereen bij hoort. De leerlingen moeten zelf de verantwoordelijkheid opnemen om goede afspraken te maken om zo problemen te vermijden. Daarom gaan de leerlingen samen op zoek naar wat de groep nodig heeft om hun doel te kunnen bereiken. De leerkracht biedt uiteraard de nodige ondersteuning en noteert de gekozen klasafspraken. Deze worden met afbeeldingen voorgesteld in de onderste twee vakken van het schild. Voorbeelden van enkele klasafspraken die door leerlingen zelf gemaakt zijn:

- Samen delen, samen spelen!
- We schrijven rustig en net, dan is het voor iedereen dolle pret!
- Voor groot en klein zullen we aardig zijn!
- Ik zorg voor alle dingen rondom mij, zo maak ik iedereen blij!
- Ik doe overal wat mag, zo tover ik op ieders gezicht een lach!

Tijdens de beeldlessen krijgen de leerlingen de gelegenheid om hun eigen schild te ontwerpen. Dit mogen ze helemaal zelf inkleuren en versieren. Daarna nemen de leerlingen het schild mee naar huis. Daar gaan ze een gelijkaardige opdracht doen als in de klas. De ouders stellen samen met hun kind een aantal vaste huisregels vast. Het kind tekent of schrijft die in de bovenste vakken van het schild, net zoals bij het klasschild. Daarna mag het kind voor thuis een aantal afspraken opstellen. Die worden onderaan in het schild getekend. Uiteraard kunnen de ouders ook hierbij de nodige

steun verlenen.

Het schild wordt daarna op een zichtbare plaats in het huis geplaatst of gehangen, zodat iedereen de regels en afspraken duidelijk kan zien.

Woensdag: omgaan met emoties

Als ouder, maar ook als leerkracht probeer je kinderen zoveel mogelijk te beschermen. Het is echter onmogelijk om ze volledig af te schermen van elke pijn en teleurstelling. Daarom is het beter om ze de vaardigheden aan te leren om zelf om te gaan met hun emoties.

Op deze dag leren de kinderen dat het normaal en gezond is om af en toe eens boos, gespannen of van streek te zijn. Maak hen ook duidelijk dat deze emoties steeds weer over gaan.

Aan de hand van een klasgesprek benoemen de leerlingen alle mogelijke emoties die ze ondervinden. De leerkracht noteert deze op het bord. Vervolgens sorteren de leerlingen de emoties in positief en negatief. Daarna volgt een korte bespreking over de indeling, waarbij de leerlingen aangeven waarom ze een gevoel als positief of negatief ervaren.

De leerlingen worden in groepjes verdeeld. Elk groepje krijgt een opdrachtenkaart met daarop de beschrijving van een situatie, waarin telkens één bepaalde emotie aan bod komt. Deze situatie moet door de groepjes in een kort toneeltje worden uitgebeeld. De leerlingen krijgen kort de tijd om de toneeltjes voor te bereiden. Daarna volgt er een toonmoment. De leerlingen bespreken vervolgens klassikaal de verschillende situaties en emoties die zich hebben voorgedaan.

Daarna volgt er nog een kringgesprek. De leerlingen kunnen hier vrij spreken over de moeilijkheden die ze ondervinden bij bepaalde emoties. Klassikaal wordt er dan besproken hoe er met deze moeilijkheden kan worden omgegaan. De leerlingen wisselen hun ervaringen uit en geven hun eigen idee over hoe je met bepaalde emoties kan omgaan. De leerkracht noteert op een grote flap alle emoties waarbij de leerlingen moeilijkheden ondervinden en de wijze waarop men best met deze emoties kan omgaan. Daarna maakt de leerkracht hier een mooie poster van en hangt deze zichtbaar op in de klas. De leerlingen krijgen hiervan ook een kleiner exemplaar mee naar huis. Ze bespreken de inhoud van de poster met hun ouders. Zo begrijpen zij beter de handelwijze van hun kind bij een bepaalde emotie en kunnen ze hier op inspelen.

Tip voor de leerkracht: geef tijdens de besprekingen ook persoonlijke voorbeelden. Onthoud dat jij als leerkracht een voorbeeld voor je kinderen bent. Het geeft hen hoop en moed, als ze zien dat ook jij je problemen bespreekt en dan weer verdergaat. De leerlingen worden geconfronteerd met het idee dat uitdagingen overwonnen kunnen worden en dat teleurstellingen kunnen worden aangepakt.

Je kan als leerkracht nog een interessant hulpmiddel aan je leerlingen aanreiken dat van toepassing is op dit onderwerp: de praatpuzzel. Dit is een handig instrument voor leerlingen die hun emoties moeilijk onder controle kunnen houden en bovendien niet of moeilijk kunnen praten over de situatie die zich heeft voorgedaan. De praatpuzzel is een handig instrument waarop verschillende kernvragen worden voorgesteld. Aan de hand van

deze vragen is de leerling beter in staat om zijn/haar verhaal te doen en tot een oplossing te komen. De volgende vragen komen hierbij aan bod:

- Wat is er gebeurd?
- Wie waren erbij?
- Waar was het?
- Wanneer is het gebeurd?
- Hoe ging dat?

Wanneer de leerlingen beter bekend zijn met de werking van dit instrument, kunnen ze het ook gebruiken om hun onderlinge geschillen op te lossen. Enkele leerkrachten getuigen uit ervaring dat dit instrument wel degelijk een gunstige invloed heeft op het oplossen van conflicten.

Donderdag: kwaliteitspel

Het kwaliteitspel is een leuk spel dat de leerlingen zowel op school als thuis kunnen spelen. Het maakt de bespreking van de talenten van anderen een stuk makkelijker en ook je eigen talenten durf je meer te benoemen.

Hoe speel je het spel in de klas?

1. Geef aan elke leerling een blad met kaartjes waarop allerlei kwaliteiten en talenten staan. Voorzie ook lege kaartjes, waarop nog andere kwaliteiten kunnen worden ingevuld.
2. Elke leerling knipt alle kaartjes uit en legt ze open op tafel.
3. In de klas hangen foto's van alle leerlingen.
4. Elke leerling kiest tien kaartjes uit en hangt deze bij de foto van de leerling bij wie hij/zij vindt dat die kwaliteit het beste past.
5. Nadien volgt er een klassikale bespreking over de verschillende kwaliteiten.

Hoe speel je het spel thuis?

1. Knip de kaartjes uit en leg ze open op tafel. Op de lege kaartjes mogen nog andere kwaliteiten ingevuld worden.
2. Eén van de ouders kiest vijf kaartjes uit waarvan hij/zij vindt dat ze bij hun kind passen. Bespreek de gekozen kwaliteiten daarna samen met je kind: wat houdt deze kwaliteit in? Herken je deze kwaliteit bij jezelf? Wat vind je van die kwaliteit? ...
3. Je speelt het spel opnieuw. Nu mag het kind 5 kaartjes nemen met kwaliteiten van zichzelf.

4. Je kan het kind ook kwaliteiten laten kiezen van de ouders, broers, zussen, ...
5. Je kan ook om beurten een kaartje nemen en dit bespreken.

Aan de schoolpoort wordt een grote flap gehangen met daarop enkele kwaliteiten van de school. Ouders noteren hun naam bij de talenten waarvan zij vinden dat ze op de school van toepassing zijn. Er zijn ook enkele lege vakjes voorzien waarin de ouders nog andere kwaliteiten kunnen noteren.

Vrijdag: talentenshow

We sluiten de week positief af. We gaan namelijk op zoek naar verborgen talenten op onze school.

De leerlingen hebben in groepjes de afgelopen weken een act voorbereid en mogen deze aan de andere leerlingen van de school voorstellen in een talentenshow, waarbij ook de ouders worden uitgenodigd. Wanneer alle presentaties afgelopen zijn, volgt er een stemronde. De leerlingen en ouders vullen op een formulier de twee acts in die ze het allerbeste vonden. Ze steken de formulieren in een doos. De leerkrachten tellen alle stemmen. De winnaars worden op het einde van de dag bekend gemaakt en mogen hun act nogmaals opvoeren.